

Posl.br. St-42/2010

TRGOVAČKOM SUDU U SPLITU

ZA

VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

STEČAJNI DUŽNIK: KASTELI d.o.o. u stečaju, Split, Augusta Cesarca 4, OIB: 11142315939

RAZLUČNI VJEROVNIK: OTP BANKA d.d., Split, Domovinskog rata 61, OIB: 52508873833 zastupana po odvjetnicima iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Goran Veljović, Merima Ibrahimović, Ivana Bilić Komparić, Vladimir Veljović i Alan Alagić, Pula, Dobrilina 9

Punomoć u spisu;

ŽALBA RAZLUČNOG VJEROVNIKA

U uvodu označenom ovršnom postupku, u ostavljenom roku, razlučni vjerovnik podnosi žalbu protiv rješenja Trgovačkog suda u Splitu posl.br. St-42/2010-418 od 30. rujna 2022. godine pobijajući isto u dijelu kako slijedi:

- žalba se podnosi protiv dijela točke I. kojim je određeno da će se iz iznosa kupovnine namiriti troškovi utvrđenja tražbine u iznosu od 57.700,00 kn (točka I. podtočka 1. Izreke rješenja) i dijela kojim je određeno da će se iz iznosa kupovnine namiriti troškovi unovčenja u iznosu od 363.771,47 kn (točka I. podtočka 2.) izreke rješenja) te
- protiv dijela točke II. i to u onom dijelu u kojem je naloženo računovodstvu da na račun stečajnog dužnika izvrši isplatu iznosa od 57.700,00 kn (točka II. podtočka 1.) izreke rješenja) i iznosa od 363.771,47 kn (točka II. podtočka 2.) izreke rješenja).

Preostali dio rješenja: točka I. podtočka 3. Izreke rješenja i točka II. podtočka 3. Izreke rješenja razlučni vjerovnik ne osporava.

Žalba se podnosi zbog pogrešne primjene odredbi Stečajnog zakona, a osobito članka 10., 94., 247., 248. i 254. Stečajnog zakona te povrede odredbi Zakona o parničnom postupku.

Tijekom postupka, razlučni je vjerovnik ukazao stečajnom upravitelju i prvostupanjskom sudu na pravno shvaćanje zauzeto na sjednici Odjela trgovačkih i ostalih sporova Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 18. ožujka 2019. godine prema kojemu: „Iz iznosa ostvarenog prodajom nekretnina te stvari ili prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi ne namiruju se troškovi utvrđivanja predmeta razlučnoga prava, nego samo troškovi unovčenja predmeta razlučnoga prava.“

S obzirom da je razlučno pravo razlučnog vjerovnika bilo upisano u javnoj knjizi (založno pravo na nekretnini upisano u zemljišnoj knjizi kod Općinskog suda u Rijeci za k.o. Podvežica, to je stajalište razlučnog vjerovnika da se u konkretnom postupku, primjenom citiranog pravnog shvaćanja, ne namiruju troškovi utvrđenja predmeta razlučnog prava.

Nastavno na navedeno stajalište, stečajna upraviteljica dostavila je u sudski spis obračun od 18. svibnja 2022. godine – za koji i sam prvostupanjski sud u obrazloženju rješenja, na str. 5. navodi da se radi o „konačnom obračunu troškova“. Taj konačni obračun troškova izostavljen je trošak utvrđivanja razlučnog prava već se obračun sastoji isključivo od obračuna troškova koji terete unovčenje predmetne nekretnine.

Na ročištu radi utvrđivanja troškova i razdiobe kupovnine stečajna upraviteljica ostala je kod iznijetih navoda tijekom postupka.

Unatoč navedenom, dakle, unatoč činjenici što stečajna upraviteljica u konačnom obračunu nije potraživala troškove utvrđenja razlučnog prava, prvostupanjski sud iste troškove utvrđuju u točki I. podtočki 1. Izreke rješenje i nalaže da se taj iznos uplati u korist računa stečajnog dužnika.

Obzirom da je člankom 254. Stečajnog zakona propisano da obračun troškova sudu dostavlja stečajni upravitelj, to razlučni vjerovnik cijeni da je prvostupanjski sud svojom odlukom prekoračio zahtjev stečajnog upravitelja te neosnovano odlučio o namirenju troškova utvrđivanja razlučnog prava, postupajući pri tome suprotno odredbama Stečajnog zakona.

Razlučni vjerovnik ne dijeli stajalište prvostupanjskog suda kako se na pitanje obračuna troškova utvrđivanja razlučnog prava primjenjuju odredbe Stečajnog zakona (Narodne novine 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12 i 45/13; dalje SZ/96). Navedeno iz slijedećih razloga:

Odredbom članka 441. stavka 2. Stečajnog zakona (Narodne novine 71/15, 104/17, 36/22; dalje: SZ/15) propisano je da se odredbe članka 235. do 248. i članka 254 SZ/15 primjenjuju na postupke koji su u tijeku, osim ako su radnje na koje se odnose započete prije stupanja na snagu tog zakona.

Prvostupanjski sud zauzima stajalište da s obzirom da je ovršni postupak u kojem je prodana nekretnina stečajnog dužnika, započeo prije stupanja na snagu SZ/15, to da nema mjesta primjeni odredbi iz SZ/15 kao niti pravnog shvaćanja sjednice Odjela trgovačkih i ostalih sporova Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 18. ožujka 2019. godine.

Međutim, člankom 441. stavkom 2. SZ/15 nije propisano da se citirane odredbe ne primjenjuju ako je određen ovršni postupak pokrenut prije stupanja na snagu tog zakona, već ako se „radnje na koje se odnose“ započele prije stupanja na snagu tog zakona.

Prodaja nekretnine izvršena je na javnoj dražbi dana 16. studenog 2017. godine, a zaključak o prodaji Općinski sud u Rijeci donio je dana 16. svibnja 2017. godine – dakle, nakon što je na snagu stupio SZ/15. Navedeno predstavljaju radnje usmjerene na prodaju odnosno unovčenje predmeta razlučnog pravo te kao takve predstavljaju radnje iz članka 441. stavka 2. SZ/15.

Slijedom navedenog, razlučni vjerovnik smatra da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio relevantne odredbe Stečajnog zakona i Ovršnog zakona.

U tom smislu ukazuje se na praksu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske izračenu u odluci posl.br. PŽ-6521/18-3 od 20. ožujka 2019. godine u kojoj sud navodi:

„S druge strane, pravilno žalitelj navodi da se iz iznosa ostvarenog prodajom nekretnina te stvari ili prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi ne namiruju troškovi utvrđivanja predmeta razlučnog prava, nego samo troškovi unovčenja predmeta razlučnog prava.

Naime, Zakonom o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 104/17) izmijenjene su odredbe čl. 253. o raspodjeli utrška i čl. 254. o obračunu troškova tako što je određeno da će se nakon unovčenja u stečajnu masu najprije unijeti iznos potreban za naknadu troškova utvrđivanja predmeta razlučnog prava i naknadu troškova njegova unovčenja te da je stečajni upravitelj dužan sudu dostaviti obračun troškova utvrđivanja predmeta razlučnog prava i troškova njegova unovčenja, za razliku od prvotnog uređenja prema kojemu se u čl. 253. govorilo o naknadi troškova utvrđivanja tražbine ili unovčenja, a u čl. 254. o obračunu troškova unovčenja predmeta na kojemu postoji razlučno pravo.

Iz odredbe čl. 248. st. 1. SZ-a proizlazi da se iz iznosa ostvarenog prodajom stvari ili prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi namiruju troškovi unovčenja, a ne i troškovi utvrđivanja razlučnog prava.

Glava V. Stečajnog zakona pod naslovom Upravljanje stečajnom masom i unovčenje stečajne mase sadrži četiri odjeljka, a Odjeljak 4. s naslovom Unovčenje predmeta na kojima postoji razlučno pravo sadrži odredbe čl. 247. do čl. 256., od kojih se odredbe čl. 247. i čl. 248. odnose na unovčenje nekretnina, brodova i zrakoplova odnosno stvari ili prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi, dok se ostale odredbe odnose na unovčenje pokretnih stvari i prava.

Spomenute zakonske izmjene i dopune odnose se upravo na čl. 253. i 254. SZ-a. Tako je sada odredbom čl. 253. st. 1. SZ-a propisano da će se, nakon što stečajni upravitelj unovči pokretnu stvar ili tražbinu, iz utrška u stečajnu masu prije svega unijeti iznos potreban za naknadu troškova utvrđivanja predmeta razlučnog prava i naknadu troškova njegova unovčenja, dok je odredbama čl. 254. st. 2. određeno kako se određuju troškovi utvrđivanja predmeta razlučnog prava, a st. 3. kako se određuju troškovi unovčenja predmeta razlučnog prava.

Odredba čl. 248. st. 1. t. 1. SZ-a ostala je nepromijenjena. Ona uređuje postupak namirenja razlučnih vjerovnika nakon unovčenja nekretnina odnosno stvari i prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi, na način da će se prvenstveno namiriti troškovi unovčenja iz čl. 254. ovog Zakona, dakle, nije propisano da će se namiriti i troškovi utvrđenja predmeta razlučnog prava. Kako je navedeno, u st. 3. čl. 254. propisano je kako se određuju troškovi unovčenja.

Budući da je naknada troškova utvrđivanja predmeta razlučnoga prava propisana samo za slučajeve unovčenja pokretnih stvari i tražbina na kojima postoji razlučno pravo, proizlazilo bi da se takvi troškovi ne naknađuju u slučaju unovčenja nekretnina te stvari i prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi te nije jasno zašto je sud prihvatio zahtjev stečajnog upravitelja za namirenje troškova utvrđenja predmeta razlučnog prava.

Slijedom navedenog, valjalo je na temelju odredbe čl. 380. t. 3. ZPP-a, u vezi s čl. 10. st. 1. SZ-a, prihvatiti žalbu i pobijano rješenje preinačiti za iznos od 162.708,55 kn i odbiti zahtjev stečajnog upravitelja da kupac plati taj iznos na ime troška utvrđivanja predmeta razlučnog prava na račun trgovačkog suda.“

U pogledu troškova unovčenja priznatih točkom I. podtočkom 2. izreke rješenja isti se sastoje od slijedećih kategorija:

a) direktni trošak koji se sastoji od:

- troška komunalne naknade i vodne naknade (Grad Rijeka) u ukupnom iznosu od 22.448,55 kn;

- troškova upravljanja i održavanja – zajednički troškovi Tower centra Rijeka d.o.o. Rijeka u iznosu od 164.285,43 kn;

b) indirektni trošak koji se sastoji od:

- nagrade za rad stečajnom upravitelju;
- stvarnog troška.

Razlučni je vjerovnik tijekom postupka osporio direktni trošak, argumentiranim i obrazloženim podnescima te je kod navedenog ustrajao i na ročištu održanom dana 18. srpnja 2022. godine.

U svezi s navedenim prvostupanjski sud ističe, a u odnosu na trošak Grada Rijeke, da osnovanost istoga proizlazi iz usuglašene knjigovodstvene kartice partnera te iz Očevidnika neizvršenih osnova za plaćanje sa specifikacijom naplate na stranicama 2234-2251 spisa.

Međutim, netočan je navod suda da iz Očevidnika proizlazi da bi tražbina Grada Rijeke bila utemeljena na računima u odnosu na koje je temeljem pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi podnijet zahtjev za izravnu naplatu.

Iz Očevidnika proizlazi poslovni broj rješenja o ovrsi, iznos glavnice, kamata i troškova sukladno rješenju o ovrsi, i iznosi naplate po pravomoćnom i ovršnom rješenju o ovrsi.

Iz Očevidnika ne proizlazi koji su računi bili predmetom rešenja o ovrsi i koji su računi eventualno namireni.

To su činjenice koje je bilo potrebno utvrditi uvidom u rješenje o ovrsi, dokumentaciju koja je priložena uz prijedlog za ovrhu, Očevidnik i knjigovodstvenu karticu, a kojom dokumentacijom stečajna upraviteljica raspolaže te je ista trebala sačiniti pregled navedenog kako bi svakom sudioniku bilo jasno o kojem se potraživanju radi.

U odnosu na troškove koje potražuje Tower centar Rijeka d.o.o., sud je prihvatio argumentaciju stečajne upraviteljice i samog vjerovnika te utvrđuje da se radi „o trošku koji je u izravnoj (direktnoj) vezi s unovčenjem nekretnine“. Prvostupanjski sud, nadalje, utvrđuje kako je pravomoćnim i ovršnim rješenjem o ovrsi posl.br. Ovr-200/15 Tower centar Rijeka d.o.o. prekinuo zastaru.

Vezano uz rješenje o ovrsi posl.br. Ovr-200/15, iz obrazloženja pobijanog rješenja nije razvidno temeljem kojih dokaza je prvostupanjski sud utvrdio da je podnošenjem prijedloga za ovrhu (temeljem kojeg je izdano rješenje o ovrsi) došlo do prekida zastare troškova koje Tower centar Rijeka d.o.o. potražuje kao troškove unovčenja. Prvostupanjski sud navedeno nije obrazložio, a njegovo utvrđenju suprotno je podnesku Tower centar Rijeka d.o.o. od 27. studenog 2020. godine (na koje je prvostupanjski sud poziva) u kojem je navedeno „*Neovisno o tome, oni do 2014. su obuhvaćeni prijedlogom za ovrhu, a za one nakon toga ima se primijeniti opći zastarni rok od 5 godina...*“

Iz navedenog je razvidno da troškovi koji su uzeti u obzir kao troškovi unovčenja zasigurno nisu svi bili predmetom rješenja o ovrsi posl.br. Ovr-200/15. Slijedom navedenog, sporan je i zaključak suda o nepostojanju zastare jer nije razvidno da li su iznosi u odnosu na koje je razlučni vjerovnik isticao prigovor zastare obuhvaćeni predmetnim rješenjem o ovrsi.

Također, rješenje o ovrsi temelji se na računima, a troškovi koji se potražuju kao troškovi utvrđenja nisu temeljeni na računima već na obračuni (popis stavaka) sačinjenog po Tower centar Rijeka d.o.o., iz čega proizlazi osnovanim prigovor razlučnog vjerovnika da prvostupanjski sud nije, u tom smislu, ispravno utvrdio sve činjenice odnosno obrazložio svoja utvrđenja i potkrijepio ih adekvatnim dokazima u spisu.

Zaključkom prvostupanjskog suda od 31. kolovoza 2020. godine naloženo je stečajnoj upraviteljici da:

„dostavi obrazloženu i dokumentiranu dopunu obračuna troškova unovčenja proslovnog prostora u „Tower centru“ u Rijeci od 18. rujna 2019. na način da se očituje:

- o razlozima zbog kojih je došlo do blokade računa stečajnog dužnika nakon otvaranja stečajnog postupka

- o strukturi i osnovi svake pojedinačne stavke evidentirane u Očevidniku neizvršenih osnova za plaćanje na dan 31. kolovoza 2020. (dostavlja se u privitku) te s time u svezi da se očituje o razlozima zbog kojih postoji nesuglasje između pojedinih stavki i iznosa obveza evidentiranih u te stavki i iznosa iz dostavljenog obračuna.“

Postupajući po navedenom Zaključku stečajna upraviteljica je podneskom od 30.11.2020. godine dostavila:

„1. Pravilnik o međuvlasničkim odnosima i pravilnik o upravljanju

2. Ugovor o kupoprodaji nekretnine

3. Ugovor o organiziranju i promicanju

4. Raskid Ugovora o organiziranju i promicanju“,

a podneskom od 02.02.2021. godine dostavila i Podnesak vjerovnika Tower centra Rijeka d.o.o. od 27.11.2020. godine.

Međutim, iz dostavljenog ne proizlazi da bi se stečajna upraviteljica očitovala *„o strukturi i osnovi svake pojedinačne stavke evidentirane u Očevidniku neizvršenih osnova za plaćanje na dan 31. kolovoza 2020.“* kao niti *„očituje o razlozima zbog kojih postoji nesuglasje između pojedinih stavki i iznosa obveza evidentiranih u te stavki i iznosa iz dostavljenog obračuna“.*

Očitovanje vjerovnika Tower centra Rijeka d.o.o. od 27.11.2020. godine ne predstavlja i ne može predstavljati očitovanje stečajne upraviteljice.

Iz dostavljenih isprava nije razvidno da li je i ako je, koja je potraživanja, Tower centar Rijeka d.o.o. namirio kroz ovršni postupak – izvansudsku ovrhu kod FINA-e, a koja su navedena u obračunu Tower centra Rijeka d.o.o. od 27.11.2020. godine od 27.11.2018. godine.

U svezi s navedenim iz obrazloženja prvostupanjskog suda ne proizlazi na koji je način prvostupanjski sud cijeno navedeno postupanje odnosno na koji je način cijenio, i zašto, da to nije relevantno odnosno u kojem segmentu to utječe na argumentaciju stečajne upraviteljice i odmjerene troškove unovčenja.

Također, prvostupanjski sud nije se izjasnio, odnosno nije obrazložio svoje stajalište vezano uz primjedbe razlučnog vjerovnika iznijete na pojedine stavke iz obračuna stečajne upraviteljice odnosno Tower centar Rijeka d.o.o. kako slijedi:

- potraživanje Tower centar Rijeka d.o.o. nije utemeljeno na računima već na popisu troškova;
- iz dostavljenog obračuna nije vidljivo primjenom koje metodologije i u kojem postotku stečajni dužnik sudjeluje u troškovima koje snosi Tower Centar Rijeka d.o.o.. tako se primjerice kao stavka navode „opći troškovi“, „odvoz komunalnog otpada“, „održavanje električnih instalacija“ i niz drugih, pri čemu nije jasno na koji je način utvrđeno da bi stečajnog dužnika teretio iznos troška koji je upravo naveden u tablicama koje prileže iz obračun;
- trošak naknade za šume/vode evidentiran je na dvije pozicije i to pod stavkom „razne pristojbe“ i pod posebnom stavkom „naknada za šume/uređenje voda“;

- zaračunat je trošak ZAMPA – u odnosu na koji razlučni vjerovnik cijeni da nije trošak koji tereti nekretninu;
- pod stavkom „razne pristojbe“ navedena je „naknada gospodarskoj komori“ za koju nije jasno iz kojeg razloga bi teretila stečajnog dužnika odnosno nekretninu;
- „opći troškovi“ – u 2012., 2013. i 2014. godini nisu zaračunati kao niti u 2016. godine, dok se isti potražuju za 2015. i 2017. godinu. Nejasno je o kakvim se troškovima radi i iz kojeg razloga bi isti teretili nekretninu u 2015. i 2017. godini;
- „osiguranje od odgovornosti“ – isti trošak se potražuje od 2015. godine te ponovno nije jasno iz kojeg bi razloga taj trošak teretio nekretninu kada se ne radi o osiguranju nekretnine, već o osiguranju od odgovornosti za prostor u kojem nije obavljana nikakva djelatnost;
- za 2015. godinu zatražen je trošak „telefona i fax-a“, a koji trošak ne može tereti nekretninu obzirom navedeni trošak redovno ulazi u troškove stečajnog upravitelja;
- razlučni vjerovnik mišljenja je kako niti slijedeći zatraženi troškovi ne predstavljaju troškove koji bi teretili nekretninu, u smislu odredbi Stečajnog zakona i pravnih shvaćanja prihvaćenih na sjednici sudaca VTS RH od 19. lipnja 2008. godine: „redovito čišćenje“ (pri čemu je potrebno imati u vidu da redovno čišćenje i redovno održavanje nekretnine nije istovjetan pojam te da se u konkretnom slučaju radi o jednom poslovnom prostoru u zgradi Tower Centra u Rijeci u kojem nije obavljana djelatnost pa slijedom toga nije niti bilo potrebe za „redovitim čišćenjem“, „dežurstvo profesionalnih vatrogasaca i zaštitara“, „održavanje objekta“, „održavanje brojača ljudi“, „održavanja razno“, „osoblje za rukovanje i održavanje uređaja (tehničko osoblje)“ (kojih uređaja? – u konkretnom slučaju u nekretnini – poslovnom prostoru stečajnog dužnika nije bilo uređaja koji bi zahtijevali rukovanje odnosno održavanje).

Slijedom istaknutog, prvostupanjski sud trebao je obrazložiti svoje stajalište zašto cijeni da su navedene stavke troškovi unovčenja, a ne se samo ograničiti na prihvaćanje argumentacije stečajne upraviteljice i društva Tower centar Rijeka d.o.o.

U tom smislu, razlučni vjerovnik cijeni da prvostupanjski sud nije primijenio pravna shvaćanja prihvaćena na sjednici sudaca VTS RH od 19. lipnja 2008. godine te da je pobijano rješenje u pobijanim točkama suprotno odredbama Stečajnog zakona.

U odnosu na nagradu za rad stečajne upraviteljice prvostupanjski sud ocjenjuje da opisani obujam i složenost poslova stečajne upraviteljice odgovara nagradi koja se ima odrediti s osnove vrijednosti unovčene stečajne mase.

U pogledu navedenog, razlučni vjerovnik osporava pravilnost dosuđene nagrade stečajnoj upraviteljici. Naime, iako nagrada matematički odgovara izračunu koji propisuje članak 7. Uredbe o kriterijima i načinu obračuna i plaćanja nagrade stečajnom upravitelju, razlučni vjerovnik osporava da bi nagrada odgovarala principima iz članka 5. iste Uredbe.

Člankom 5. predmetne Uredbe propisano je: *„Sud rješenjem utvrđuje visinu nagrade, uzimajući u obzir obujam i složenost poslova, rad stečajnoga upravitelja na ispitivanju tražbina te vrijednost unovčene stečajne mase.“*

Dakle, osim kriterija vrijednosti unovčene stečajne mase, Uredba predviđa još dodatna dva kriterija: obujam i složenost poslova te rad stečajnog upravitelja.

Stajalište je razlučnog vjerovnika da, kada se uzme u obzir činjenica da je stečajni postupak pokrenut 2010. godine te da je tijekom istoga unovčena imovina koja se sastoji od jedne nekretnine i jednog plovila i kada se pridoda da je od prijenosa novčanih sredstava sa Općinskog suda u Rijeci na

Trgovački sud u Splitu, pa do donošenja osporavanog rješenja proteklo više od 4 (četiri) godine, da je račun stečajnog dužnika u blokadi (u svezi s čime je prvostupanjski sud tražio obrazloženja od stečajne upraviteljice), proizlazi kako obujam i složenost poslova te rad stečajnog upravitelja ne opravdavaju nagradu u iznosu iz pobijanog dijela rješenja.

Obrazloženje prvostupanjskog suda u pogledu predmetnog indirektnog troška sastoji se od jednog općenitog odjeljka, u kojem nisu detaljnije opisani niti obrazloženi kriteriji kako ih propisuje članak 5. Uredbe. Pri odmjeravanju nagrade sud je „zanemario“ činjenicu da je stečajnu upraviteljicu u nekoliko navrata pozivao na dostavu obračuna kao i relevantne dokumentacije (tako npr. zaključkom od 26.09.2018., 15.10.2018., 31.08.2020. godine).

Slijedom navedenog, razlučni vjerovnik predlaže sudu drugog stupnja da usvoji ovu žalbu i ukine pobijano rješenje u pobijanim točkama te da preinači pobijane točke izreke rješenja ili da podredno nakon usvajanja žalbe, u pobijanim dijelovima, vrati predmet sudu prvog stupnja na odlučivanje.

U Puli, 11. listopada 2022. godine

RAZLUČNI VJEROVNIK
OTP banka d.d.
po punomoćniku